

Jaarverslag 2015

Centrale Cliëntenraad GGZ Rivierduinen

Inhoudsopgave

Pagina

Voorwoord	3
Website	5
Adviezen uitgebracht in 2015	6
Overige activiteiten	11
Opdracht van de Centrale Cliëntenraad	14
Vergaderingen	14
De samenstelling van de Centrale Cliëntenraad	15
Contact met de Centrale Cliëntenraad	16

Logo in het zonnetje

Niet iedere de-centrale cliëntenraad heeft een veel gebruikt logo. Alphen/Gouda is terecht heel trots op hun nieuwe ontwerp, de cliëntenraad van Kinderen & Jeugd GGZ gaat voor een opvallend lettertype, soms in de kleuren van Rivierduinen, het logo van Duin- en Bollenstreek/Leiden verwijst nog naar de recente fusie.

*Cliëntenraad
Kinderen & Jeugd*

Een inleidend woord

“Zelden zag een zorgorganisatie een tumultueuzer jaar dan Rivierduinen in 2014,” zo begon vorig jaar het voorwoord bij het Jaarverslag van de Centrale Cliëntenraad. En na een lange reeks van voorbeelden van dat tumult sloot het voorwoord af met de woorden: *“Het is echter een geruststellende gedachte dat we het dieptepunt nu wel moeten hebben gehad.”* Een jaar later moeten we echter constateren dat onze kristallen bol hard aan zijn pensioen toe is.

Het jaar begon nog voortvarend. Na het vertrek van de volledige Raad van Toezicht, laat in 2014, kwam de Raad van Bestuur nog voor kerst weer terug in het zadel en krabbelde de organisatie er weer een beetje bovenop. Helaas gaf onze gesprekspartner binnen het bestuur, Cécile Gijsbers van Wijk, al in januari aan dat zij haar carrière elders voort wilde zetten. De zoektocht naar haar opvolger duurde tot precies 1 januari 2016, zodat Rivierduinen het vrijwel geheel 2015 zonder zorginhoudelijk roer heeft moeten stellen. Ook in eigen gelederen was er een grote verandering. Onze voorzitter, Truus de Jager, was na acht jaar ook aan een andere uitdaging toe. Zij nam in mei tijdens een met toespraken, tranen en bloemen overladen vergadering afscheid van Rivierduinen en van de Centrale Cliëntenraad en droeg het stokje over aan ondergetekende. In diezelfde maand benoemde

de Commissie van Wijzen een geheel nieuwe Raad van Toezicht, met daarin prominent de door de Centrale Cliëntenraad voorgedragen kandidaat, de heer Fred Stekelenburg, oud-directeur van de Nederlandse Vereniging voor Autisme. En met deze frisse start zou het leed geleden moeten zijn.

Echter, de cliëntmedezeggenschap was tot dan toe buiten alle tumult gebleven en iemand besloot dat zulks onterecht was. Half april kreeg de Centrale Cliëntenraad, volledig uit het niets, te horen dat ze afscheid moesten nemen van hun ondersteuner Bart Smith, omdat hij als “externe medewerker” plaats moest maken voor een interne boventallige. “In tijden van bezuinigingen geef je immers voorrang aan je *eigen* mensen”, zo sprak de nauwelijks vier weken daarvoor vanuit extern ingevlogen interim directeur van het centrum Duin- en Bollen/Leiden. Leerzaam, ware het niet dat zij sprak over Bart Smith die al 30 jaar in diverse functies werkzaam was voor Rivierduinen – heel veel “eigener” kunnen we het niet maken.

Tot op de dag van vandaag is ons niet duidelijk wat nu precies de reden voor deze ingreep was.

Vanzelfsprekend hebben we de beslissing aangevochten bij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, onze geschillencommissie, want boven alles vond de Centrale Cliëntenraad het onbegrijpelijk dat we helemaal niet gehoord waren in deze beslissing. Immers, de Centrale Cliëntenraad had Bart zelf via een open procedure geworven en was al jarenlang zeer tevreden over zijn inzet, kennis en kunde. De Raad van Bestuur was akkoord gegaan met onze keuze en had voor een extern dienstverband gekozen, omdat zulks nota bene door GGZ Nederland wordt aangeraden om de onafhankelijkheid van de ondersteuner te benadrukken. Vervolgens had

het bestuur deze aanstelling jaarlijks zonder enig commentaar gecontinueerd. Maar het “ontslag- besluit” werd de Centrale Cliëntenraad als een fait accompli medegedeeld en gold zowel Barts ondersteunerschap van de Centrale Cliëntenraad als dat van de cliëntenraad van Duin- en Bollen/Leiden, waar en passant ook de andere ondersteuner meesneuvelde, maar met ervaringsdeskundigen gaat men binnen Rivierduinen nu eenmaal niet echt zorgvuldig om.

In oktober diende onze “zaak”. Helaas werd de geschillencommissie volledig ingepakt door de Raad van Bestuur, die haarfijn uit kon leggen dat de vele externen die bij Rivierduinen werkzaam zijn allemaal een specifieke deskundigheid in brengen, terwijl vrijwel iedere boventallige medewerker een geliefde “coach-ondersteuner van een cliëntenraad” kan worden – en dat is nu eenmaal goedkoper. Je zag de commissie opveren bij die laatste woorden: Tsja, als het goedkoper is.... Verdere argumenten waren eigenlijk niet nodig, de zaak was duidelijk: exit onafhankelijke ondersteuner.

Laat het een waarschuwing zijn voor alle cliëntenraden: als je een onenigheid met het bestuur hebt en je kan voorzien dat het bestuur “de bezuinigingen in de ggz” als reden voor zijn handelen gaat opvoeren, dan kan je je de gang naar de geschillencommissie besparen.

De laatste maanden van het jaar heeft de Centrale Cliëntenraad enigszins in shock doorgebracht. En zo werd 2015 ons eigen ‘annus horribilis’, maar we weten nu dat het altijd nóg slechter kan in de wondere wereld van de geestelijke gezondheidszorg. We kijken nu al gespannen uit naar de hoogte- en dieptepunten van het volgend jaar.

Caroline Angenent, voorzitter Centrale Cliëntenraad GGZ Rivierduinen

Website: www.clientenraden-rivierduinen.nl

Sinds het najaar van 2014 zijn de cliëntenraden van Rivierduinen de trotse beheerders van hun eigen website. Doel van de website is in eerste instantie contact met de achterban. Alle cliëntenraden hebben eigen pagina's op de website en kunnen die vullen met hun eigen nieuws.

Wat staat er zoals op de site?

Natuurlijk staan de **contactgegevens** van alle cliëntenraden op de website, maar ook andere adressen die handig zijn voor cliënten, bijvoorbeeld van de **PatiëntenVertrouwensPersoon (PVP)** en van de onafhankelijke **klachtencommissie**. Daarnaast staat er een overzicht op van de belangrijkste **rechten** en plichten van een cliëntenraad onder het kopje **WMCZ** (=Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen) – super snel beschikbaar als een raad twijfelt over de te volgen koers. Sinds 2012 heeft de CCR alle **afkortingen** bijgehouden die we in de adviezen, protocollen, visies en werkinstructies van Rivierduinen vonden. Al die afkortingen, inmiddels al meer dan 400, staan onder het kopje 'varia' ook op de website. Dit is veel makkelijker up to date te houden dan het boekje dat de meeste andere ggz-instellingen voor hun achterban maken en het is telkens weer een bron van hilariteit (en herkenning) als we de lijst aan de nieuwe medewerkers laten zien. Ook handig lijkt ons de **Engelse vertaling van BOPZ termen**, met name als een cliënt wordt opgenomen die niet uit Nederland komt. Familie en naasten zullen dan onbekend zijn met het Nederlandse systeem en niet veel hebben aan uitleg in het Nederlands.

Een van de kernactiviteiten van een cliëntenraad is gevraagd en ongevraagd **advies** geven aan directie en bestuur over beleidszaken en andere ontwikkelingen binnen GGZ Rivierduinen. In het verleden was een jaarverslag vrijwel de enige manier om aan onze achterban te laten weten welke adviezen de cliëntenraden hadden gegeven, tegenwoordig maakt onze website deze uitwisseling veel makkelijker. De meeste cliëntenraden zetten met enige regelmaat de adviezen die ze hebben uitgebracht op de website. De website heeft daarmee verregaande consequenties voor ons jaarverslag. Om het milieu te ontzien, om kosten uit te sparen, om een groter bereik te krijgen voor dit jaarverslag, en omdat het nu eenmaal *kán*, zal het jaarverslag niet meer gedrukt worden, maar vervangen worden door een link naar deze tekst op onze website.

Omdat er al regelmatig updates over de uitgebrachte adviezen op de website staan, hebben we er dit jaar ook voor gekozen om in het jaarverslag niet meer alle adviezen integraal op te nemen, maar er enkele uit te kiezen (zie de volgende paragraaf) die een goede indruk geven van de zaken waar we dit jaar mee bezig zijn geweest.

Adviezen uitgebracht in 2015

Binnen de medezeggenschap zijn adviezen rare dingen. Een Raad van Bestuur is verplicht om over een aantal zaken advies te vragen aan de Centrale Cliëntenraad en vervolgens dat advies op te volgen, tenzij er goede, inhoudelijk beargumenteerde redenen zijn om dat niet te doen. Dat gebeurt bij GGZ Rivierduinen ook altijd netjes. Het advies van de Centrale Cliëntenraad wordt steevast dankbaar in ontvangst genomen en we hebben zelfs de indruk dat er soms iets mee gedaan wordt.

Daarnaast kan een cliëntenraad echter ook een ongevraagd advies geven én een Raad van Bestuur kan zomaar, zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat, de Centrale Cliëntenraad om advies over iets vragen. De wet maakt hier verder geen onderscheid tussen: als de cliëntenraad een advies geeft, om welke reden dan ook, moet de Raad van Bestuur dit advies opvolgen, of schriftelijk en met redenen omkleed aangeven waarom het advies niet opgevolgd wordt.

Natuurlijk is het een beetje zuur als de Centrale Cliëntenraad onverwacht een negatief advies geeft over een hond die het bestuur zelf heeft wakker gemaakt, maar helaas pindakaas. Iets dergelijks gebeurde toen de Raad van Bestuur advies vroeg over de instelling van de Commissie Verplichte Zorg, de opvolger van de Commissie Drang en Dwang, en met een verzaamd negatief advies werd geconfronteerd:

Verzaamd negatief advies Commissie Verplichte Zorg

Op 28 januari 2015 reageert de Raad van Bestuur op het negatieve advies van de Centrale Cliëntenraad (van 19 december 2014) en stelt dat hij niets met het advies hoeft te doen, omdat er over dit onderwerp geen adviesplicht bestaat – er wordt namelijk geen beleid gemaakt in deze commissie: De Raad van Bestuur stelt daarom: *“Op zich zijn de taakstellingen en reglementen daarom niet adviesplichtig conform de WMCZ”*. De Centrale Cliëntenraad reageert op 2 februari verontwaardigd: in diezelfde brief van 28 januari geeft de Raad van Bestuur immers aan dat het hier om *“de structuur gaat waarbinnen dit beleid kan worden ontwikkeld”*. [gerefereerd wordt aan het beleid om dwang en drang terug te dringen, CCR]

De Centrale Cliëntenraad is daarom van mening dat:

- a. De Raad van Bestuur op 22 september 2014 de Centrale Cliëntenraad om advies heeft gevraagd over het instellen van de commissie Verplichte Zorg.
- b. De commissie Verplichte Zorg tot doel heeft beleid te ontwikkelen en bijdraagt aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg.
- c. De Centrale Cliëntenraad verzaamd adviesrecht heeft op basis van artikel 3 lid 1 j uit de WMCZ (De systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan cliënten te verlenen zorg)

De Centrale Cliëntenraad vraagt derhalve om nietigverklaring van dit besluit en verzoekt de Raad van Bestuur om met de Centrale Cliëntenraad hierover op korte termijn in overleg te treden. Lex dura, sed lex.

Een daaropvolgend overleg met de voorzitter van de Commissie Verplichte Zorg neemt zeker niet alle bezwaren van de Centrale Cliëntenraad weg, maar als minste van twee kwaden gaat de Centrale Cliëntenraad op 15 mei pruttelend akkoord met de instelling van een half jaarlijkse klankbordgroep bijeenkomst waarin de Centrale Cliëntenraad in de gelegenheid zal worden gesteld om met de commissie van gedachten te wisselen.

Positief advies over vaste plaatsvervangend voorzitter van de klachtencommissie

Op grond van artikel 3, lid 1k van de WMCZ heeft een cliëntenraad het recht om personen aan te wijzen die belast worden met de behandeling van klachten van cliënten. Binnen Rivierduinen zijn er diverse interne mogelijkheden om een klacht in te dienen, maar voor de cliënten die verplicht zijn opgenomen is er een geheel onafhankelijke instantie die hun klachten beoordeelt: de onafhankelijke klachtencommissie. Deze commissie heeft naast een vaste voorzitter ook een vaste plaatsvervangend voorzitter, die daarmee een belangrijk persoon is voor onze cliënten. De

Raad van Bestuur vroeg de Centrale Cliëntenraad dan ook om zijn oordeel. Na een prettig gesprek oordeelt de Centrale Cliëntenraad op 2 februari dat dhr. Heeringa uitstekend geschikt is voor deze positie.

Positief advies over de aanbesteding schoonmaak

In het advies betreffende de aanbesteding van de Schoonmaakdienstverlening (3 februari) brengt de Centrale Cliëntenraad nogmaals in herinnering dat cliëntparticipatie in de schoonmaak, hoog op de agenda zou staan.

Advies onder voorwaarden: Reorganisatie en Vierde Centrum

De Centrale Cliëntenraad is niet onverdeeld gelukkig over de gevolgen voor cliënten van de zoveelste reorganisatie om de zoveelste ronde aan bezuinigingen op te vangen: bepaalde therapieën worden niet meer in alle centra gegeven, sluiting van de kliniek in Gouda dreigt. Voorzichtigheidshalve geeft de Centrale Cliëntenraad op 13 februari een positief advies onder voorwaarden. Die voorwaarden zijn dat de Raad van Bestuur a) gaat onderzoeken of er een mogelijkheid is om te voorkomen dat cliënten zorg gaan mijden of financieel in de problemen komen doordat zij verder moeten reizen; b) pogingen onderneemt om tot de realisatie van een logeershuis te komen, omdat voor sommige cliënten de thuissituatie juist een crisistrigger is.

Omdat er nog zoveel onduidelijk is ten aanzien van de vorming van het Vierde Centrum (eveneens onderdeel van de reorganisatie) adviseert de Centrale Cliëntenraad om de vorming van dat centrum buiten de reorganisatie te houden. En om alvast een beter beeld te krijgen van wat er voor de cliënt verandert (en hopelijk verbetert) indien de reorganisatie van het Vierde Centrum wordt doorgezet, vraagt de Centrale Cliëntenraad aan de Raad van Bestuur om aan de hand van een viertal casussen uit te werken hoe de zorg in dit centrum aangeboden gaat worden. *“Wij zijn benieuwd naar de route die Claraatje van 8 jaar doorloopt, die met verdenking van een autistische stoornis door de huisarts naar*

Rivierduinen wordt verwezen. De route van Robbie van 10 die met depressieve klachten wordt verwezen. De route van Margreet van 15 met een eetstoornis en angstklachten en de route van Clara van 37 met autistische klachten.”

De snelle reactie van de Raad van Bestuur laat zoveel van onze voorwaarden onbesproken dat de Centrale Cliëntenraad op 25 februari besluit om zijn positief advies in te trekken. Het bestuur protesteert tegen deze actie en zegt het bestaan van een “positief advies onder voorwaarden” niet te kennen. De Centrale Cliëntenraad vindt dat vreemd, zo doen we dat immers al jaren, maar biedt aan de adviezen voortaan negatief te formuleren (nee, tenzij...). Aangezien dat evenmin een werkzame oplossing biedt, wordt afgesproken de volgende keer een apart agendapunt op te nemen over de mogelijkheid om voorwaarden te stellen in een advies. Door de gebeurtenissen op het ondersteunersvlak is dit onderwerp echter niet meer ter tafel gekomen.

Verzwaard positief advies: Het bakkie troost

Ook in voedselaangelegenheden heeft de cliëntenraad verzwaard adviesrecht en daaronder valt mede de warme drankenvoorziening. Er gaan serieuze hoeveelheden koffie doorheen bij GGZ Rivierduinen. Op de klinieken mag iedereen vrij koffie tappen en als een cliënt voor zijn therapie komt stelt de behandelaar steevast de vraag: “wilt misschien iets drinken?” Het gros van de cliënten antwoordt dan: “koffie”. Als we op de verbruikte bekertje af mogen gaan, wordt er zo’n 100.000 liter koffie per jaar weggedronken. Een besparing van één cent per kopje, laat zich dan al snel vertalen in duizenden euro’s op het totaal. Geheel contra-intuïtief blijkt de tot dan toe geleverde aanlengkoffie een stuk duurder dan vers gezet, oftewel ‘fresh brew’ – Gezundheit! En wie wil er nu geen vers gezet kopje koffie? De Centrale Cliëntenraad waarschuwt echter nadrukkelijk voor de veel langere tijd die het tappen van

een kopje 'fresh brew' kost. Aangezien de behandelaren allemaal op hetzelfde moment hun volgende cliënt binnenroepen, voorziet de Centrale Cliëntenraad dat er op die momenten een ophoop bij het apparaat zal ontstaan, waardoor de cliënt behandeltijd mis zal lopen of geen koffie meer aangeboden zal krijgen. Een groepstherapie begint al snel een kwartier later als iedereen eerst een bekertje *latte macchiato* moet tappen. De mensen van de projectgroep koffie beloven hier rekening mee te houden in hun zoektocht naar een goedkopere leverancier, die verse koffie en zes soorten thee in het assortiment heeft.

Er volgde een uitgebreide koffie-proeverij onder cliënten(raden) en personeel. Dat laatste was een beetje voor de show, want 'proeven' is een vak apart. Er stonden tien bekertjes zwarte vloeistof voor ons, maar al na vijf slokken was de ene niet meer van de andere te onderscheiden. Wat de één als "beslist de minste" labelde, stond bij de ander met stip bovenaan. Geheel verstandig is de projectgroep niet echt op het oordeel van het testpanel afgegaan, maar hebben ze gekozen voor de leverancier die het beste totaalpakket kon leveren, inclusief nieuwe apparaten en dagelijks onderhoud. Gezien de enorme besparing adviseert de Centrale Cliëntenraad positief op de keuze van leverancier Maas en daarmee op het voornemen om overal in Rivierduinen identieke Maaschines te plaatsen, waaruit gratis een identiek assortiment te tappen valt. Vooral de chocolade blijkt stiekem populair onder de wachtenden.

Verzwaard advies rond hygiëne

Ook voor de schoonmaak wordt een nieuwe leverancier gezocht. In het kader van herstel, activering en participatie adviseert de Centrale Cliëntenraad om de mogelijkheid open te houden dat cliënten zelf bepaalde schoonmaaktaken op zich kunnen nemen. Uiteindelijk zal na maanden cijferwerk blijken dat de huidige leverancier het goedkoopste aan de voorwaarden kan voldoen.

Verzwaard advies: Privacy

De Centrale Cliëntenraad tilt zwaar aan de privacy van cliënten. De strikte geheimhouding naar extern staat bij Rivierduinen soms in contrast met een zekere slordigheid naar intern. Vooral bij presentaties over de werking van ICT programma's komt het nogal eens voor dat de presentator naar aanleiding van een onverwachte vraag uit de zaal even wil demonstreren hoe het programma precies werkt en dan voor het gemak gebruik maakt van zijn eigen, niet geanonimiseerde case load. De Centrale Cliëntenraad adviseert dan ook regelmatig dat Rivierduinen een uitgebreide set fictieve data moet aanmaken voor demonstratie doeleinden. Bijvoorbeeld als een delegatie van de Tweede Kamer wil weten hoe een digibord in een FACT team wordt gebruikt, of als op intranet een nieuw handigheidje in Psygis wordt geïntroduceerd. In 2015 heeft de Centrale Cliëntenraad twee keer een ongevraagd advies doen uitgaan met deze strekking.

Privacy speelt ook nadrukkelijk een rol bij het gevraagde advies over deelname aan de Jeugd en Gezinsteams. Door de transformaties in het sociaal domein is de gemeente verantwoordelijk geworden voor de ggz-zorg voor jongeren tot 18 jaar. Binnen het gemeentelijk samenwerkingsverband Holland Rijnland, dat vrijwel het gehele gebied van Rivierduinen beslaat, is besloten te werken met Jeugd- en Gezinsteams (JGT). Zo'n team is samengesteld uit professionals van diverse jeugdzorgorganisaties, onder andere Cardea, 's Heerenloo, Kwadraad, MEE, Horizon, Curium en ook Rivierduinen. Niet al deze professionals vallen onder het medisch beroepsgeheim en hebben het dus in hun genen om zeer zorgvuldig met de gegevens van cliënten om te gaan. En hoewel GGZ Rivierduinen op dit punt de lat zeer hoog legt, is een ketting zo sterk als de zwakste schakel. De noodzakelijke uitwisseling van gegevens om werken in een team mogelijk te maken, vraagt om een zeer strict privacy protocol en klachtenreglement, dat echter bij het instellen van de zorgcooperatie nog ontbreekt. In ons positieve advies wordt de verzwaarde voorwaarde opgenomen dat wij voor het privacy protocol en het klachtenreglement nog een aparte adviesaanvraag verwachten. Daarop hebben we tot nog toe geen reactie mogen ontvangen.

Gevraagd advies over K&J

De toekomst van GGZ Kinderen en Jeugd was in 2015 een doorlopend thema. De Raad van Bestuur wil het bureau Price, Waterhouse and Cooper onderzoek laten doen naar een mogelijke fusie met Curium-LUMC, om zodoende tot één gespecialiseerd aanbod voor jongeren-ggz in de regio te komen. De Centrale Cliëntenraad adviseert aarzelend positief, mede omdat er wel een heel krap tijdspad voor de medezeggenschap in de plannen is opgenomen. Daarnaast adviseert de Centrale Cliëntenraad om zorgvuldig aandacht te besteden aan de overgang van 18 min naar 18 plus. Hoewel niemand ervan uit gaat dat een jongere op zijn verjaardag naar volwassenheid automatisch hersteld is van zijn stoornis, verandert dan wel de financiering van de zorg van het ene op het andere moment. De Centrale Cliëntenraad waarschuwt dat we al signalen hebben ontvangen van jongeren die dan tussen wal en schip vallen.

Andere activiteiten van de Centrale Cliëntenraad

Psychiatrische hulphond De cliëntenraad van Leidschendam/Zoetermeer zamelt al een tijdje plastic doppen in voor Stichting Hulphond. Mensen met een psychiatrische stoornis kunnen veel steun hebben aan een hulphond. De opleiding tot hulphond is echter duur. De Centrale Cliëntenraad stelt voor om op alle locaties van Rivierduinen doppen voor de stichting in te gaan zamelen. De Raad van Bestuur gaat akkoord.

Onderzoek De Centrale Cliëntenraad wint de prijsvraag uitgeschreven door het Onderzoeksbureau EEVAA met de vraag onderzoek te doen naar de cliëntbeleving van de BOR/TOR regeling. Op 3 december presenteert het bureau de schokkende resultaten. Het niet kunnen verzilveren van een BOR leidt ertoe dat de spanning dusdanig oploopt dat cliënten niet meer voor zichzelf in kunnen staan. De resultaten van het onderzoek leiden ertoe dat het BOR en TOR protocol van Rivierduinen zal worden herzien.

VG & medezeggenschap Het centrum Kristal heeft de cliëntmedezeggenschap niet formeel georganiseerd. De Centrale Cliëntenraad besluit de vestiging in Nootdorp een bezoek te brengen om te vragen waarom de vorming van een cliëntenraad stagneert. Het centrum is gevestigd in een nieuw gebouw met de laatste technische snufjes, waaronder een mediazuil in de separeerruimte. De staf geeft aan dat cliënten vrijwel allemaal voor een uitgebreide second opinion komen en niet meer dan drie tot zes maanden blijven. Te kort om een cliëntenraad enige continuïteit te bieden, maar er zijn wel goed bezochte huiskamervergaderingen, met een agenda en notulen.

Curium Met het oog op toekomstige samenwerking maakt de Centrale Cliëntenraad kennis met de cliëntenraad van Curium. Deze raad is eigenlijk een familieraad; de leden zijn ouders van de opgenomen jongeren. De raad waar de opgenomen jongeren zelf zitting in hebben, noemt men bij Curium de patiëntenraad – maar die zit zonder leden. De Centrale Cliëntenraad ziet voor de medezeggenschap na de fusie een duidelijke rol weggelegd voor onze eigen cliëntenraad Kinderen&Jeugd die wel uit jongeren bestaat.

Wetenschap Een afvaardiging van de Centrale Cliëntenraad is aanwezig bij de jaarlijkse wetenschapsmiddag van Rivierduinen. De vele lopende onderzoeken van Rivierduinen worden daar middels posters gepresenteerd. Wij verbazen ons regelmatig over het gegoochel met cijfers, waarbij de resultaten van een zorgvuldig geselecteerd cohort cliënten, zonder schroom worden geëxtrapoleerd naar de gehele cliëntenpopulatie. Ook is het ons niet duidelijk of alle cliënten expliciet toestemming voor hun medewerking hebben gegeven.

Zorg&Zekerheid De Centrale Cliëntenraad neemt deel aan de jaarlijkse bijeenkomst voor cliëntenraden van het zorgkantoor Z&Z. De gesprekken gaan voornamelijk over de transitie van AWBZ naar Wlz en WMO waardoor het zorgkantoor een groot deel van de taken is kwijtgeraakt. Het “onderdeel ggz” is nu nog maar heel klein.

Later in het jaar praat een afvaardiging van de Centrale Cliëntenraad ook met vertegenwoordigers van de zorgverzekeringspoot van Z&Z over actuele ontwikkelingen.

Ontslag De Centrale Cliëntenraad reageert op 24 februari verontrust op het plotselinge ontslag van de DAZ van het centrum Duin-en Bollenstreek/Leiden. Is een dergelijke ingreep wel verantwoord, in deze woelige bezuinigingstijden, en nadat er zoveel geld is besteed aan haar inwerkprogramma? De Raad van Bestuur geeft een gouden antwoord.

Taaltoets factsheets De Centrale Cliëntenraad controleert de factsheets die bedoeld zijn om cliënten voor te lichten over ziektebeelden en therapieën op begrijpelijkheid, consistentie en cliëntvriendelijk taalgebruik.

Geestelijk verzorger De strijd om extra uren geestelijk verzorging, die de CCR in 2014 heeft gewonnen, wordt verzilverd. Leden van de Centrale Cliëntenraad hebben zitting genomen in de sollicitatiecommissie voor de nieuwe geestelijk verzorgster

Een jaar van benoemingen

GGZ Rivierduinen begon 2015 zonder Raad van Toezicht. Een driehoofdige commissie van wijzen, onder leiding van mw. Pauline Meurs, hoogleraar bestuur van de gezondheidszorg, kreeg de opdracht (van wie, eigenlijk?) een nieuwe Raad van Toezicht te formeren. De wijzen spraken met diverse gremia binnen de instelling en ook de Centrale Cliëntenraad mocht zijn verlangingen voor de toekomst van Rivierduinen uitspreken. Al spoedig daarop werd een voorzitter voor de Raad van Toezicht gevonden: mw. Anne Lize van der Stoel, die Rivierduinen nog kende uit de tijd dat zij waarnemend burgemeester van Teylingen was. De Centrale Cliëntenraad maakte op 23 februari met haar kennis. De WMCZ stelt dat een cliëntenraad het recht heeft om een bindende voordracht voor een lid van de Raad van Toezicht te doen en de Centrale Cliëntenraad was verheugd dat we mw. Van der Stoel konden vertellen een geschikte kandidaat voor die post te hebben gevonden: de heer Fred Stekelenburg, voorheen directeur van de Nederlandse Vereniging voor Autisme.

De jonge Raad van Toezicht ging nijver op zoek naar een nieuwe zorginhoudelijk bestuurder. Op 14 juli sprak het dagelijks bestuur met de heer Freek Muller (van Holtrop Ravesloot & Partners) over de wensen van de Centrale Cliëntenraad t.a.v. het profiel zorginhoudelijk bestuurder en op 26 november mocht de raad de hand schudden van dr. Henrie Henselmans, de persoon die “bemoezorg” op de zorgkaart heeft gezet en onze toekomstige gesprekspartner binnen het bestuur.

Familieraad Bij Rivierduinen heeft ieder centrum een familieraad en voor de centrumoverstijgende onderwerpen is er ook een centrale familieraad. Op 6 mei wisselen de Centrale Cliëntenraad en de Centrale Familieraad ervaringen uit.

Ondernemingsraad OR-lid Bart de Rijk en Johan Stouten, de markante voorzitter van de OR, gingen in 2015 met pensioen en daarmee nam ook decennia aan ervaring afscheid van de Ondernemingsraad. De Centrale Cliëntenraad hoopt de goede samenwerking voort te zetten met de Ondernemingsraad in de nieuwe samenstelling.

Patiëntenvertrouwenspersoon De PVP-en bespreken hun jaarverslag met de Centrale Cliëntenraad. Verontrustend is dat de signalen van misstanden die de PVP afgeeft, niet adequaat lijken te worden opgepakt en ieder jaar weer terug komen.

Van horen zeggen Het idee dat het cliëntenperspectief een meerwaarde kan hebben in een commissie wordt nog niet van harte omarmd binnen Rivierduinen. Daarom moeten de meeste commissies en overlegstructuren het stellen zonder een cliënt-lid. Zook de diverse kwaliteitscommissies (o.a. voor somatiek, medicatieveiligheid, verplichte zorg, brandveiligheid) die in het leven zijn geroepen om de kwaliteit van de zorg in Rivierduinen te waarborgen. Om op de hoogte te blijven van de denkrichting van de commissies en mogelijke input mee te geven, neemt de Centrale Cliëntenraad deel aan de jaarlijkse klankbord bijeenkomsten die een aantal commissies heeft georganiseerd voor de familieraad en de Centrale Cliëntenraad. Daarnaast spreek de Centrale Cliëntenraad regelmatig met Marcel van der Wal van de Kwaliteitscommissie Zorgprogramma's.

Cliëntenportaal De Stuurgroep Cliëntenportaal gooit na zeven lange jaren van overleg definitief de handdoek in de ring en gaat verder als stuurgroep e-health. De Centrale Cliëntenraad schrijft een boze brief aan de Raad van Bestuur over de verloren jaren, maar blijft zich inzetten voor de nieuwe stuurgroep. E-health kan volgens de Centrale Cliëntenraad een waardevolle bijdrage leveren in de continuïteit van behandeling en eventueel een (beperkte) rol spelen in de wachttijd na intake. We zien het gerapporteerde enthousiasme bij behandelaren echter nog niet weerspiegeld in het aantal cliënten dat van e-health gebruik maakt.

Opdracht van de Centrale Cliëntenraad

Het instellen van een Cliëntenraad is niet vrijblijvend. Met de invoering van de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ) in 1996 kregen de cliëntenraden wettelijk erkende bevoegdheden.

De taakopdracht, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Centrale Cliëntenraad zijn vastgelegd in een convenant met de lokale Cliëntenraden van Rivierduinen en een samenwerkingsovereenkomst met de Raad van Bestuur van Rivierduinen.

De opdracht vanuit het convenant luidt als volgt:

“De Centrale Cliëntenraad functioneert naast de verschillende cliëntenraden per instelling en behartigt de gemeenschappelijke belangen van de cliënten op een niveau dat de afzonderlijke instellingen overstijgt.”

De opdracht vanuit de samenwerkingsovereenkomst met de Raad van Bestuur is:

“Het doel van de Centrale Cliëntenraad is het, binnen het kader van de doelstellingen van Rivierduinen, behartigen van gemeenschappelijke belangen van cliënten op instellingsniveau.”

De wet noemt de onderwerpen waarover de Cliëntenraad advies mag uitbrengen of waarvoor de instemming van de raad is vereist. Daarnaast kan de Cliëntenraad ongevraagd advies uitbrengen over alle onderwerpen die voor cliënten van belang zijn. Voor de directie van de zorginstelling is de cliëntenraad daarmee een serieuze gesprekspartner.

Vergaderingen in 2015

De Centrale Cliëntenraad heeft in 2015 veertien keer vergaderd, waarvan zes keer met de Raad van Bestuur.

1. 23 februari
2. 9 maart met Raad van Bestuur
3. 13 april
4. 18 mei met Raad van Bestuur
5. 1 juni
6. 15 juni
7. 23 juni met de cliëntenraad van Duin&Bollen/Leiden
8. 6 juli met Raad van Bestuur
9. 27 juli
10. 7 september met Raad van Bestuur
11. 28 september
12. 27 oktober met Raad van Bestuur
13. 16 november
14. 1 december met Raad van Bestuur

Door een misverstand is de vergadering met de Raad van Toezicht niet doorgegaan. Onderwerp van de vergadering met de cliëntenraad van Duin&Bollen/Leiden was het ontslag van ons beider ondersteuners.

De samenstelling van de Centrale Cliëntenraad

De Centrale Cliëntenraad is samengesteld uit vertegenwoordigers van de decentrale Cliëntenraden. Het streven is om uit elke Cliëntenraad twee vertegenwoordigers af te vaardigen in de Centrale Cliëntenraad.

In 2015 waren er binnen Rivierduinen 6 decentrale cliëntenraden:

Cliëntenraad Centrum Autisme

Cliëntenraad Centrum voor Eetstoornissen Ursula

Cliëntenraad GGZ Duin- en Bollenstreek/Leiden

Cliëntenraad GGZ Haagstreek/Zoetermeer

Cliëntenraad GGZ Kinderen & Jeugd

Cliëntenraad GGZ Midden-Holland/Rijnstreek

In 2015 waren in de Centrale Cliëntenraad de volgende Cliëntenraadsleden vertegenwoordigd:

- Centrum Autisme	Mark
- Centrum Eetstoornissen Ursula	Ingrid, Petra
- Duin en Bollenstreek/Leiden	Caroline, Erik, Lars, Marja, Simon
- Haagstreek/Zoetermeer	Cok, Els, Michel
- Kinderen en Jeugd	Anne, Nancy, Paula, Romario, Stefanie
- Midden-Holland/Rijnstreek	Anneke, Ronald, Truus

Het dagelijks bestuur van de Centrale Cliëntenraad werd in 2015 gevormd door:

Caroline Angenent	Voorzitter
Ronald Geurts	Secretaris, tevens vice-voorzitter
Simon Verloop	Penningmeester
Els	Lid
Lars	Lid, tevens webmaster

De Centrale Cliëntenraad is in 2015 ondersteund door Bart Smith.

De leden van de Centrale Cliëntenraad hebben de volgende maatschappelijke nevenactiviteiten buiten GGZ Rivierduinen gemeld:

Bestuurslid van een cliëntenbelangenorganisatie; bestuurslid volkstuinvereniging; deelnemer aan het Münchhausen overleg; gemeenteraadslid; ggz-preventie jongeren; koster; lid adviesraad Werk&Inkomen; lid adviesraad WMO; lid cliëntenberaad van LPGGZ; lid klantenplatform van zorgverzekeraar Z&Z; lid werkgroep Jeugdwet; lid ZONadviesgroep; medewerker van een ggz informatiepunt; theatermaker; vrijwilliger in een bejaardentehuis.

Contact met de Centrale Cliëntenraad

Mocht u naar aanleiding van dit jaarverslag vragen hebben dan kunt u altijd contact met ons opnemen:

Postadres: Centrale Cliëntenraad GGZ Rivierduinen
Postbus 405
2300 AK Leiden

E-mail: centralecliëntenraad@rivierduinen.nl

Telefoon: 071-8906645

Website www.clientenraden-rivierduinen.nl

Bezoekadres tot de zomer: Kasteel Endegeest

Bezoekadres na de zomer: Rijnveste, Kamer F 4.40, Sandifortdreef 19, 2333 ZZ Leiden

Uit pre-nostalgische overwegingen is hier zeker een foto van Kasteel Endegeest op zijn plaats.

Het kasteel en het terrein eromheen vormen al sinds 1896 het hart van de GGZ in Leiden en omstreken. Op het moment van schrijven zetelt de Raad van Bestuur nog in het kasteel en ook de Centrale Cliëntenraad mag nog van de kerker onder een van de torens gebruik maken. In de zomer van 2016 zal het kasteel echter na 120 jaar door de GGZ worden verlaten.

De Raad van Bestuur en de Centrale Cliëntenraad gaan dan kantoor houden in Rijnveste.